ZNP

Rok I. Grudzień 1933 Nr. 6

MIESIĘCZNIK

ORGAN KRAKOWSKIEGO OKRĘGU
ZWIĄZKU NAUCZYCIELSTWA POLSKIEGO

Redaktor: WŁ. SIEŃKO

Treść:

KRAKÓW, RYNEK GŁÓWNY 29 — TEL. 133-6

Należytość pocztowa opłacona ryczałtem.

Rok I. Grudzień 1933. Nr. 6.

ZNP

MIESIĘCZNIK

ORGAN KRAKOWSKIEGO OKRĘGU ZWIĄZKU NAUCZYCIELSTWA POLSKIEGO

Redaktor: WŁ. SIENKO

Na marginesie uposażenia.

W ciężkiej sytuacji gospodarczej, jaką obecnie przeżywają prawie wszystkie społeczeństwa, szuka się przyczyn, które spowodowały dzisiejszy kryzys, a zarazem stosuje różne projekty mniej lub więcej szczęśliwe, mające na celu uzdrowienie chorej gospodarki.

Jesteśmy świadkami olbrzymich przeobrażeń ustrojowych, szukających ratunku w nowych formach życia jednostki i społeczeństwa. Od skrajnego komunizmu, znoszącego własność i osobistą wolność człowieka dla idei wspólnego dobra, do faszyzmu, obejmującego wszystkie dziedziny życia społecznego dla interesu państwa, wszystko to bije w utarte i sankcjonowane prawa walącego się świata starego.

Ale mimo nowych form, mimo różnych prób i wysiłków, kapitalizm, jako podstawowa część dotychczasowego życia społecznego nietylko, że nie znalazł innego odpowiednika, ale w nowych formach ustrojowych gra tę samą co przedtem, a może i większą rolę.

I dlatego reformatorzy ustroju społecznego rozwiązując zagadnienia poprawy **„względnego bytu człowieka“**, opierają swoje dążenia i obliczenia nie na podstawie wartości materjalnej danego społeczeństwa, ale na wszechświatowej wartości pieniądza, licząc się z olbrzymimi potentatami finansowymi i koncernami przemysłowo-handlowemi. To finansowe uzależnienie od potęg wszechświatowych odbija się groźnie na życiu gospodarczem w całym świecie, a także i w Polsce, leżącej pomiędzy dwoma olbrzymami, wprowadzającymi gwałtownie nowe formy ustrojowe. Nic więc dziwnego, że Polska, o którą uderza od wschodu fala komunizmu, a od zachodu faszyzmu narodowego, a ogólnie światowy kryzys gospodarczy musi uważnie i powoli wprowadzać zmiany ustrojowe, stosownie do warunków geogra-

ficzno-politycznych. a gospodarczo ograniczać się w wewnętrznych wydatkach. uniezależniając w ten sposób od obcej pomocy finansowej.

Ta przewidująca polityka Rządu Rzpltej Polskiej znalazła uznanie w społeczeństwie, czego najlepszym dowodem była **Pożyczka Narodowa,** którą wszystkie warstwy tak obesłały, że zamiast projektowanych 120 miljonów subskrybowano 327,608.000 zł.

A jeżeli rozdzielimy tą kwotę na grupy. które wpłaciły. to zobaczymy następujący obrazek:

Banki. przemysł, handel, rzemiosło	161.015.000 zł	— 49.2%
Świat pracy (urzędnicy i robotnicy)	139.245.000 zł	— 42.8%
Wolne zawody	8.907.000 zł	— 2.7%
Inni	17.398.000 zł	— 5.3%

Samych pracowników państwowych subskrybowało P. N. 461.058 osób. t. j. prawie wszyscy.

Ta chęć pomocy dla Państwa miała swoje głębokie podłoże w zrozumieniu nietylko ważności chwili, ale także i wspólnego wysiłku.

Tymczasem, jak grom z jasnego nieba, pada wiadomość. że dekretem wychodzi nowa ustawa uposażeniowa, która będzie miała na celu uproszczenie obliczania dotychczasowej płacy pracownika państwowego.

Po zapoznaniu się szczegółowo z dekretem pokazało się, że nie ten był cel. o którym się mówiło — lecz, by kosztem szerokich mas pracowników państwowych podnieść płace w najwyższych grupach uposażenia. Wprawdzie uznawaliśmy, że płace te były niewspółmierne do wykonywanych obowiązków i odpowiedzialności. ale przeświadczeni, że nie czas i pora na regulację w tym najbardziej tragicznym finansowo czasie — nie spodziewaliśmy się takiego obrotu rzeczy.

Trudno nam tutaj wyliczać wszystkie objekcje, jakie z racji ustawy uposażeniowej stają przed oczami.

Nie będziemy wyszczególniali różnych dykasteryj, które zostały wyjątkowo uposażone. uważając, że każdy ma prawo do takiego uposażenia, któreby gwarantowało zaspokojenie minimalne kulturalnych potrzeb własnych, rodziny, społeczeństwa i Państwa.

W tem zrozumieniu praw wszystkich obywateli do żądania dla siebie znośnej egzystencji nie możemy przemilczeć specjalnie negatywnego i nieżyczliwego ustosunkowania się do wielkiej rzeszy nauczycielskiej, której zaszeregowanie ma się rozpocząć od XI. grupy uposażeniowej, a więc narówni z gońcem, który prócz słabej znajomości czytania i pisania nie potrzebuje żadnego wykształcenia. Jeżeli nauczyciel etatowy zacznie pracę w XI. grupie uposażeniowej, to kontraktowy w XII., a więc najniższej, przeznaczonej dla służby.

Kiedy w latach przedwojennych nauczycielstwo starało się o poprawę uposażenia, to nawet reakcyjny sejm galicyjski nie zdobył się na taką uchwałę, by nauczyciela zrównać w płacy z woźnym szkolnym.

Jako prawdziwi demokraci nie wstydzimy się zrównania nas z woźnymi, bo i ich praca jest potrzebną i niezastąpioną w machinie państwowej, ale w stosunku do naszego wykształcenia, pracy i odpowiedzialności musimy żądać pewnego wyróżnienia w płacy, jeżeli to wyróżnienie i to do tego bardzo wielkie nastąpiło w pierwszych pięciu grupach uposażeniowych.

Nie możemy się zgodzić na ujmowanie zagadnień uposażeniowych pod kątem widzenia wielkiej dyferencji pomiędzy przełożonym a podwładnym li tylko przez niewspółmierne opłacanie pierwszych, a skazanie na marną wegetację drugich. Rozumiemy, że w czasie gruntownej przebudowy Państwa praca wszystkich jednostek w społeczeństwie osiągnie zamierzony cel, gdy stosunek podwładnych do przełożonych będzie opierał się na zasłudze, szacunku i obopólnem zaufaniu.

Wprowadzenie dekretu uposażeniowego w tej formie wywoła w swojej konsekwencji wśród nauczycielstwa straszliwą depresję moralną, przed którą chcemy uchronić i siebie i tą młodzież, którą jako nowych obywateli mamy wychować!

W imię tej przyszłości — **protestujemy** — aby nauczycielstwo zaczynało uposażenie w XI. grupie! **Włades.**

(Od Redakcji: Delegacja Zarządu Okręgu Zw. N. P. w osobach kol. Prezesa sen. Nowaka, Wł. Sieńko, Fr. Inglota, H. Schlenkera, R. Serkowskiego była u Pana Kuratora O. S. Krakowskiego, składając imieniem całego nauczycielstwa w woj. krakowskiem i kieleckiem protest przeciwko zamierzonemu zaszeregowaniu naucz. od XI. kat., prosząc o zakomunikowanie tegoż Panu Ministrowi.

Nadchodzące z Ognisk protesty zostaną przesłane miarodajnym czynnikom).

Budżet oświatowy.

Poprzednio omówiliśmy budżet oświatowy, a w szczególności kwoty, przeznaczone na szkolnictwo powszechne. Dla dokładniejszego obrazu podajemy szereg tabelek, z których poznają Czytelnicy rozmieszczenie szkół, ich stopień organizacyjny, nauczycielstwo szkół powszechnych z grupami uposażeń okręgami szkolnemi.

A czynimy to dlatego, że w przyszłym roku zmieni się na podstawie nowego statutu organizacja szkół powszechnych (nie klasy a stopnie) oraz jest projektowana zmiana uposażeń.

Nauczyciele publ. szkół powszechnych.

Grupa uposaż.	OKRĘG SZKOLNY								Razem
	Brześć	Kraków	Lublin	Lwów	Poznań	Warszawa	Wilno	Łuck	
V	—	12	—	25	3	3	—	1	**44**
VI	1	66	3	95	28	51	7	6	**257**
VII	82	1260	149	2450	649	899	75	87	**5651**
VIII	275	2251	823	2714	679	2424	323	230	**9719**
IX	1881	5016	3016	3553	4414	6609	2452	1262	**28203**
X	1927	3419	1991	3917	2451	3964	2545	1680	**21894**
XI	9	26	1	5	277	113	11	3	**445**
zagranicą	—	—	—	—	—	—	—	—	**310**
Razem	**4175**	**12050**	**5983**	**12759**	**8501**	**14063**	**5413**	**3269**	**66523**

Podział szkół powszechnych na okręgi szkolne.

Rodzaj szkoły	OKRĘG SZKOLNY								Razem
	Brześć	Kraków	Lublin	Lwów	Poznań	Warszawa	Wilno	Łuck	
1 klasow.	1611	1336	735	1876	1843	1673	1244	1042	**11246**
2 „	779	994	572	1227	854	908	397	364	**6095**
3 „	304	465	220	694	337	431	95	111	**2657**
4 „	117	252	124	318	124	227	41	36	**1239**
5 „	55	130	63	140	47	110	23	20	**588**
6 „	28	79	66	97	39	51	14	10	**384**
7 „	167	556	239	406	250	711	89	95	**2513**
	3061	**3812**	**2019**	**4758**	**3494**	**4111**	**1903**	**1678**	**24836**

A więc połowa szkół najniższego stopnia organizacyjnego. a na 66 tysięcy nauczycielstwa 50 tysięcy w dwóch najniższych grupach uposażenia. **W. S.**

Porada prawna.

I. Jeszcze o służbie zaborczej.

a) Ostateczny termin zgłoszenia 31 grudnia 1933.

Po raz ostatni i z całym naciskiem przypominamy Koleżankom i Kolegom. że z dniem 31 grudnia br. upływa ostateczny termin zgłoszenia, czyli wnoszenia podań o zaliczenie służby zaborczej, a zatem, jeżeli ktoś zapomni lub zaniedba wnieść podanie, zgłaszające służbę zaborczą z prośbą o jej zaliczenie, **temu ta służba bezapelacyjnie przepadnie.**

W tym samym terminie musi nastąpić udokumentowanie zgłoszenia, które tylko w wyjątkowych wypadkach może być odroczone. mianowicie w tym wypadku, gdy złożenie dokumentów (załączników) wywołane zostało okolicznościami niezależnemi od woli zgłaszającego..

Może się zdarzyć, że ktoś nie ma u siebie dokumentów, gdyż np. dołączył je do podania o posadę lub t. p., w takim razie. jeżeli potrzebne dowody znajdują się w aktach osobowych zgłaszającego się, wystarczy na nie się powołać. (Tak mówi 2 ust. § 4 rozporządzenia z dnia 13 kwietnia 1933 Nr. BP. 5294 33 Dz. U. Min. W. R. i O. P. Nr. 5).

Inspektorat obwodowy po otrzymaniu udokumentowanego zgłoszenia porówna je z danemi. zawartemi w dokumentach, a w razie potrzeby wezwie interesowanych do: a) usunięcia braków. b) udzielenia potrzebnych wyjaśnień lub c) dodatkowego złożenia dokumentów. Tak uzupełnione

podania z dokładnem odnotowaniem daty wniesienia, przedłoży Inspektorat szkolny do Kuratorjum Okręgu Szkolnego, a Kuratorjum zaś prześle Izbie Skarbowej we Lwowie, względnie w Warszawie, która w terminie do 31 grudnia 1935 wyda orzeczenie o zaliczalności służby zaborczej.

b) Co zaliczy Izba Skarbowa?

Art. 4 noweli z dnia 18 marca 1933 daje pod tym względem jasną i niedwuznaczną odpowiedź, kiedy mówi, że zaliczeniu podlegać będą okresy służby zaborczej, podpadające pod art. 81 i 84 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnem z dnia 11 grudnia 1923.

Zaliczenie wedle art. 84 dotyczy tych funkcjonarjuszów będzie: a) państwowa służba zaborcza, b) służba na etacie, b. Wydziału krajowego galicyjskiego, c) służba w charakterze nauczycieli publicznych szkół ludowych i wydziałowych, a wreszcie d) lata pracy nauczycielskiej w polskich szkołach prywatnych w b. zaborze rosyjskim tym nauczycielom, którzy w dniu 1 października 1923 byli w służbie państwowej polskiej, a w służbie prywatnej uczyli co najmniej 14 godzin tygodniowo.

Zaliczenie wedle art. 84 dotycz ytych funkcjonarjuszów państwowych, którzy: a) byli członkami kas emerytalnych, b) byli członkami innych kas zaopatrzeniowych, c) opłacali składki emerytalne do kas b. państw zaborczych, pod warunkiem, że 1) praw z tego tytułu przysługujących nie zrealizowali, 2) prawa te Skarbowi państwa ustąpili, osobną deklaracją.

Nas dotyczy przedewszystkiem art. 81, wedle którego zaliczy Izba Skarbowa tylko te lata, które zaliczyłoby się do emerytury na zasadzie ustaw zaborczych, a więc w Małopolsce na zasadzie ustawy z dnia 11 czerwca 1905 Nr. 73 Dz. U. i R. Krakj., a zatem **nieprzerwany** czas służby od uzyskania: a) świadectwa dojrzałości seminar., b) w razie dyspenzy od świadectwa dojrzałości, od daty uzyskania patentu kwalifikacyjnego, za który opłacono lub opłaci się składki emerytalne.

Z powyższego widzimy, że mimo, iż pracujemy od lat 15 w Niepodległej Polsce, wchodzić tu będą w grę niektóre postanowienia ustaw zaborczych, względnie ustawy galicyjskiej: w art. 39, o ile dotyczyć będzie sprawa początkowego terminu zaliczalności (matura, kwalifika, przerwa); w art. 56 i 58, o ile dotyczyć będzie sprawa wpłacenia składek emerytalnych za powyższy okres czasu.

c) Sprawa składek emerytalnych.

Zachodzi pytanie, czy ci, którzy mają zaliczalną do emerytury w myśl art. 81 i 84 służbę zaborczą, są obowiązani do zapłacenia przypadających, a 2% wynoszących składek emerytalnych, czy nie?

Art. 39 i 56 galicyjskiej ustawy z dnia 11 maja 1905 przewidywał pobieranie wkładek emerytalnych od nauczycieli za czas tymczasowej służby w wysokości 2% wynagrodzenia w czasie służby tymczasowej i przepis ten został zniesiony dopiero ustawą z dnia 18 grudnia 1919 Dz. P. P. P. Nr. 2 z ważnością od 1 listopada 1919 i Władze skarbowe takim nauczycielom, którzy uzyskali automatycznie charakter stałych nauczycieli na podstawie ustawy z dnia 27 maja 1919, wymierzają przy przenoszeniu w stan spoczynku składki emerytalne. Wynika z tego, że i Izba Skarbowa takie składki wymierzy od dnia nominacji do 31 października 1918, a to od płacy zasadniczej i połowy dodatku na mieszkanie.

Dla zorjentowania Koleżanek i Kolegów, ile może taka składka wynosić, przytaczamy przykład, gdzie wymierzono wskładkę emerytalną za czas od 1 września 1911 do 31 października 1918, czyli za 7 lat 2 miesiące, w czasie których pobrała ona łącznie 8.578 K 65 hal., od czego 2% składka wynosi 171 K 57 hal., co przewalutowane zgodnie z rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 maja 1924 Nr. 42 Dz. U. R. P. oraz noweli z dnia 27 grudnia 1924 Nr. 115 Dz. U. R. P. wynosi okrągło 13 zł.

Należy tylko zwracać uwagę na ewentualne omyłki i żądać sprostowania.

Sprawa ta jednak nie jest jasną. Wskazywałby na to okólnik Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego z dn. 31 maja 1933 Nr. BP. 13580/33. odnoszący się zresztą do Kolegów z b. państwa rosyjskiego, który mówi: „Gdy przeto policzalność lat do wysługi emerytalnej wedle ustaw państw zaborczych nie nasuwa wątpliwości, nieusprawiedliwionem byłoby żądanie dodatkowego stwierdzenia przez funkcjonaurjusza, że opłacał składki emerytalne, **potrącanie których z uposażenia należało do obowiązków bezpośredniej władzy, wypłacającej to uposażenie.**

Jeżeli zatem taki przepis nie będzie odnosił się do tych, którzy w okresie czasu do 31 października 1918 byli tymczasowymi, to odnosić się musi do tych, którzy w okresie od 1914 do 1918 zostali stałymi z konkursu, a którzy dekretu zaliczalności służby i wymiaru 2% wkładki nie otrzymali, wskutek przenoszenia się władz z miejsca na miejsce w czasie wojny.

II. Zaległe dodatki mieszkaniowe.

Inspektoraty szkolne otrzymały z K. O. S. pismo z dnia 1 grudnia 1933 Nr. BP. 40450/33, wzywające do przedłożenia wykazu kierowników i nauczycieli, którzy mają pretensje z tytułu dodatku mieszkaniowego za okres od 1 czerwca 1924 do 31 marca 1931.

Uważamy zatem za obowiązek obszerniej przedstawić sprawę tych należności, które płyną z podwójnego tytułu, a mianowicie: 1) dla kierowników, nauczycieli oraz żon tychże, o ile zajmowali mieszkania w budynkach szkolnych lub gminnych, 2) z tytułu nieotrzymania 2/3 podwyższonego dodatku za rok 1928.

I. Na zasadzie ar. 10 ustawy uposażeniowej funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych z dnia 9 października 1923 r. przyznała Rada Ministrów rozporządzeniem z dnia 30 lipca 1924 Dz. U. R. P. Nr. 69, poz. 673 funkcjonarjuszom państwowym w rozumieniu art. 1 cytowanej ustawy na wstępie, prawo do dodatku na mieszkanie.

Ministerstwo W. R. i O. P. okólnikiem z dnia 17 listopada 1924 r. L. 15176/I ogłoszonym w Dz. U. Nr. 3, poz. 35 z roku 1925, odmówiło prawa do dodatku na mieszkanie kierownikom i nauczycielom publicznych szkół powszechnych, mającym bezpłatne mieszkanie w budynkach gminnych lub na ten cel wynajętych.

Taka interpretacja rozporządzenia Rady Ministrów o dodatku na mieszkanie nie miała uzasadnienia w samem rozporządzeniu, które nie przewiduje podobnych wyjątków, ani ograniczeń i przeto uważana być musiała za zmianę powołanego rozporządzenia Rady Ministrów, co nie jest dopuszczalne.

Ministerstwo W. R. i O. P., wprowadzając wyżej wymienione wyjątki i ograniczenia, stało na stanowisku, że na gminach ciąży obowiązek bezpłatnego dostarczania nauczycielom i kierownikom publicznych szkół powszechnych mieszkań na zasadzie ustawy o zakładaniu i utrzymywaniu szkół powszechnych z dnia 17 lutego 1922, oraz że mieszkania, dostarczone przez gminy, są mieszkaniami służbowemi w rozumieniu art. 8 ustawy uposażeniowej z dnia 9 października 1923.

Najwyższy Trybunał Administracyjny orzeczeniem z dnia 19 października 1929 L. Rej. 4327 taką interpretację wymienionych ustaw obalił, uznając, że przepisy publiczno-prawne stanowią wyłącznie o obowiązku dostarczania przez gminę pomieszczeń dla nauczycieli, nie normuje natomiast wcale stosunków prawnych między gminą a nauczycielem powstałych po dostarczeniu mieszkania. Publiczno-prawny charakter ma więc tylko obowiązek gminy dostarczania kierownikowi i nauczycielowi odpowiedniego mieszkania, a powstały zaś wskutek wykonania tego obowiązku stosunek między gminą a kierownikiem czy nauczycielem ma charakter prywatno-prawny, normowany obowiązującemi w tym względzie postanowieniami prawa cywilnego.

Następstwem takiego stanowiska Najwyższego Trybunału Administracyjnego jest stwierdzenie, że mieszkań, dostarczanych kierownikom i nauczycielom przez gminę, nie można traktować jako mieszkań służbowych.

Wobec normatywnego znaczenia orzeczenia Najwyższego Trybunału Administracyjnego upadają ograniczenia wprowadzone wyżej przytoczonemi okólnikami Ministerstwa W. R. i O. P., odnośnie do dodatku mieszkaniowego w stosunku do kierowników i nauczycieli, korzystających z pomieszczeń w budynkach szkolnych, lub przez gminę na ten cel wynajętych, i wszystkim interesowanym należy się dodatek mieszkaniowy, który też niektórzy otrzymali, inni zaś na niego czekają.

II. Na podstawie powyższej ustawy, oraz przytoczonych rozporządzeń pobierało nauczycielstwo szkół powszechnych od 1 czerwca 1924 do 31 grudnia 1928 dodatek mieszkaniowy w wymiarze. przedstawionym w następującej tabelce, a mianowicie:

		Utrzymujący rodzinę VII grupy	Samotni VII grupy utrzymujący rodzinę VIII-X grupy	Samotni VIII—X grupy
Warszawa		40·60	25·20	9·62
Województwo w b. zaborze rosyjskim	I kl.	27·30	17·92	7·40
	II ,,	24·36	15·82	6·66
	III ,,	21·42	14·14	5·92
	IV ,,	18·42	12·04	5·55
Województwo w b. zaborze austrjackim	I kl.	35·28	20·44	8·14
	II ,,	26·04	19·18	7·50
	III ,,	22·68	14·98	6·66
	IV ,,	19·74	13·30	6·29
Województwo w b. dzielnicy pruskiej	I kl.	18·06	11·62	6·66
	II ,,	15·12	9·94	6·29
	III ,,	13·86	9·10	5·55
	IV ,,	12·60	8·26	5·18

Od 1 stycznia 1929 podwyższono powyższe dodatki mieszkaniowe o kwoty poniżej wyszczególnione z tem, że podwyżka ta obowiązuje także za rok 1928.

		Utrzymujący rodzinę VII grupy	Samotni VII grupy utrzymujący rodzinę VIII-X grupy	Samotni VIII—X grupy
Warszawa		56·08	34·80	16·38
Województwa w b. zaborze rosyjskim, austrjackim i w b. dzielnicy pruskiej	I kl.	37·70	24·75	12·60
	II ,,	33·64	21·85	11·34
	III ,,	29·58	19·53	10·08
	IV ,,	25·52	16·63	9·45

Wszyscy funkcjonarjusze państwowi, a z nimi i nauczycielstwo otrzymało $^{1}/_{3}$ tej podwyżki, czyli 4-miesięczną kwotę z powyższych stawek odpowiednio do klasy, grupy i stanu rodzinnego, zaś $^{2}/_{3}$, czyli ośmiomiesięczna podwyżka nie została wypłacona i dotychczas zalega. Nadarza się więc sposobność w momencie, kiedy nastąpiło przegrupowanie, a zatem obniżenie uposażenia, upomnieć się o tę zaległość, która w czasie dzisiejszym bardzoby się każdemu przydała.

Powyższe dane posłużą również do obliczenia kierownikom i nauczycielom, którzy zajmowali mieszkania, jakie kwoty należą im się w czasie od 1 czerwca 1924 do 31 marca 1931 z tem, że od 1 stycznia 1929 obowiązuje następująca tabelka.

Pełna (100%) wysokość dodatku na mieszkanie.

		Utrzymujący rodzinę V grupy	Samotni V grupy utrzymuj. rodzinę VI—VII grupy	Samotni VI—VII grupy utrzymuj. rodzinę VIII—X grupy	Samotni VIII—X grupy
Warszawa		168·58	96·68	60·00	26·00
Województwa w b. zaborze rosyjskim	I kl.	114·30	65·00	42·67	20·00
	II „	101·29	58·00	37·67	18·00
	III „	89·29	51·00	33·67	16·00
	IV „	76·29	44·00	28·67	15·00
Województwa w b. zaborze austrjackim	I kl.	128·86	72·98	45·19	20·74
	II „	103·64	59·68	41·03	18·74
	III „	91·17	52·26	34·51	16·74
	IV „	78·17	45·26	29·93	15·74
Województwa w b. dzielnicy pruskiej	I kl.	87·97	55·76	36·37	19·26
	II „	76·85	48·76	31·79	17·63
	III „	68·61	43·44	28·63	15·63
	IV „	59·37	38·12	24·89	14·63

Do I klasy należą miejscowości mające więcej niż 80.000 mieszkańców.
„ II „ „ „ „ „ „ 40.000 „
„ III „ „ „ „ „ „ 10.000 „
„ IV „ „ „ „ mniej niż 10.000 „

Przypominając o tem, polecamy zwrócić się do Kuratorjum przez Inspektoraty obwodowe:

a) Kierownicy i żony tychże oraz naucz., korzystający z mieszkań w budynkach gminnych, o dodatek mieszkaniowy za czas od 1 czerwca 1924 do 31 marca 1931;

b) wszyscy o wypłatę $^{2}/_{3}$ podwyższonego dodatku mieszkaniowego za rok 1928.

Co wiedzieć powinno Nauczycielstwo o znaczkach „ERDAL"?

Budujmy szkoły!

Przyrost dzieci w wieku szkolnym zwiększa się znacznie każdego roku, a Państwo i samorządy nie są w stanie w dzisiejszym kryzysie gospodarczym dostarczyć odpowiedniej ilości izb szkolnych, podnieść ich jakość oraz zaopatrzyć należycie w pomoce naukowe.

Pozostała więc jedyna rada zwrócić się do społeczeństwa o pomoc, gdyż trudno patrzyć bezradnie na powiększające się setki tysięcy dzieci-analfabetów z powodu braku pomieszczenia w szkole, oraz w wielu wypadkach i na ciężkie warunki pracy nauczycielskiej w ciasnych niehigienicznych lokalach.

Z powyższych przyczyn zawiązało się Towarzystwo Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych w Rzeczypospolitej Polskiej z siedzibą w Warszawie, dzielące się pod względem terytorjalnym na okręgi, obwody i koła. Członkami założycielami Towarzystwa są najwybitniejsi

obywatele Rzeczypospolitej. Zasięg działalności Towarzystwa w okręgu, t. zw. Komitetu Okręgowego pokrywa się z obszarem Kuratorjum Okręgu Szkolnego, Komitetu Obwodowego z obwodem szkolnym, Koła z terytorjum osiedla, przyczem w jednej miejscowości może być kilka lub kilkadziesiąt kół.

Ze względu na ogólno-państwowe cele władze szkolne otoczyły Towarzystwo troskliwą opieką.

Towarzystwo P. B. P. S. P. oparło swą działalność przedewszystkiem na współpracy z Nauczycielstwem i tu spotkało się z dużem zrozumieniem zagadnienia tak bliskiego sercu każdemu z nas Koleżanek i Kolegów. Znamy bowiem dzisiejsze trudności, na jakie napotyka jednanie członków, oraz zbieranie pieniędzy dla organizacji, której głównem zadaniem jest właśnie zdobycie jak największych sum na budowę szkół i zaopatrywanie ich w pomoce naukowe, a jednak tylu z pośród Koleżanek i Kolegów wywiązało się i wywiązuje znakomicie z przyjętego na siebie obowiązku, godnego naśladowania. To optymiści, wierzący słusznie w powodzenie sprawy i do nich przyszłość należy.

Stwierdzić trzeba, iż niektóre ośrodki na obszarze obu województw wykazują już dzisiaj znaczną liczbę członków i pokaźne wpływy pieniężne na cele Towarystwa. Okręg Krakowski liczy dotychczas 1.500 kół, 30.000 członków, a przychody kasowe wynoszą 94.000 zł.

To owoce społecznej pracy nauczycielskiej.

Z tą wiarą i w głębokiem przekonaniu, iż jedynie wspólny ofiarny wysiłek wszystkich obywateli może przyczynić się do utrzymania szkolnictwa powszechnego i nawet w okresie przeżywanego kryzysu wyposażyć to szkolnictwo w potrzebne budynki zakładajmy i popierajmy!

Towarzystwo Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych.

Komunikat.

Dnia 14 stycznia 1934 w niedzielę o godzinie 10 rano odbędzie się w lokalu Zarządu Okręgu Zw. N. P. w Krakowie, Rynek Gł. 29, Zebranie przewodniczących referatów i sekcyj pedagogicznych z następującym porządkiem obrad:

1. Realizacja programów w kl. I. i II. (szkół wszystkich stopni).
2. Nauka czytania i pisania według drugiego warjantu.
3. Samokształcenie (kursy W. K. N., bibljoteki, czytelnictwo).
4. Sprawa zorganizowania muzeum regjonalnego.
5. Zapytania i dyskusja.

Prosimy Ogniska i Oddziały o liczne obesłanie Zebrania, na którem będzie delegat W. P. z Warszawy.

M. Malanowska Rawera
sekr. K. P.

Fr. Głębowicz
przew. Okr. Kom. Pedag.

Odezwa.

Koleżanki i Koledzy! Czy wiadomo jest wszystkim Kożankom i Kolegom, że przy Okręgu krakowskim Zw. N. P. istnieje „Pomoc Doraźna“, założona jeszcze w r. 1919?

Wkładka wynosi obecnie 65 gr., którą wpłaca się tylko w wypadku śmierci jednego z członków. Pozostała rodzina otrzymuje 200 zł. zasiłku. Możecie ubezpieczać także członków swoich rodzin.

Koleżanki i Koledzy! Nie dopuście do likwidacji tej pożytecznej spółdzielni, która liczy obecnie 400 członków! Starajcie się tę liczbę podwoić, a premje wyniosą 400 zł., zamiast dotychczasowych 200 zł.

Zapisujcie się do „Pomocy Doraźnej“ za pośrednictwem Zarządów Ognisk i Oddziałów Powiatowych i nie krępujcie się „Funduszem Pośmiertnym Zarządu Gł. Zw. N. P.“, a uczynicie rozsądnie! **Zehetgruber Wiktor,** Nowy Sącz.

!!! Kupujcie towary w firmach, ogłaszających się w naszem piśmie i w własnym interesie żądajcie, przyznanego naszym Członkom rabatu, powołując się na ogłoszenia w Z. N. P. !!!

Wszystkim Koleżankom i Kolegom oraz naszym Przyjaciołom z okazji zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku przesyła najszczersze życzenia

REDAKCJA.

Zawiadomienie.

Komplet z 19 sztuk pięknie spreparowanych i wypchanych ptaków: sokół, jastrzębie, jarząbek, orzechówka, sojka, puszczyk, sowka, kaczka, dzięcioły, szpak, sikora, pliszcz wodny i inne oraz para czarnych wiewiórek tanio do sprzedania. Zgłoszenia w Administracji Z. P. N.

Wycieczka do Włoch. W czasie od 24 marca do 5 kwietnia 1934 urządzi Sekcja Turystyczna Zarządu Okręgu Kraków, Rynek Gł. 29. 13-dniową wycieczkę do Włoch. Uczestnicy zwiedzą: Wiedeń, Wenecję, Lido, Padwę, Florencję, Rzym, Neapol, Capri, Pompei.

Koszty całkowitej wycieczki wraz z paszportem i wizami wyniosą około 475 zł. Zgłoszenia wraz z zadatkiem 100 zł. tylko do dnia 15 lutego 1934. Ilość miejsc ograniczona.

Bliższe informacje i prospekty z dokładnym programem przesyłamy po otrzymaniu znaczka pocztowego.

Do Zarządów Ognisk Zw. N. P. w Okręgu.

Przesyłając 6 numer Z N P prosimy o łaskawe uregulowanie należytości za pismo, a zarazem zbieranie opłat na rok 1934. Prenumerata od Członka utrzymującego pismo wynosi 20 gr. miesięcznie. W roku następnym będziemy się starali rozszerzyć pismo i dawać w niem artykuły i wskazówki, które w życiu naszem, szarem, codziennem stają na straży naszych poczynań.

Pamiętajcie o swoim przyjacielu i doradcy i powołujcie się zawsze na Z N P.

Cena oddzielnego zeszytu 30 gr.

Wydawca: Zarząd Okręgu Krakowskiego Związku Nauczycielstwa Polsk.

Redaktor odpowiedzialny: Ścisławski Walery.

Zakłady Graficzne „STYL", Kraków, Krupnicza 6. Telef. 111-02.